

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/63/2017
Identifikačné číslo spisu:	9017200170
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:9017200170.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. apríla 2018 v Bratislave v trestnej veci obvineného ml. E. I., pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. mája 2017, sp. zn. 2To/132/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného E. I. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I rozsudkom, sp. zn. 1Tk/2/2014, zo dňa 27. mája 2016, rozhodol že ml. E. I. je vinný z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák., prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., ml. K. L. je vinný z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase od 23:05 hod. dňa 12.01.2014 do 00:15 hod. dňa 13.01.2014 v obci V. X. F. na O. XX v úmysle kradnúť, spoločne neoprávnene vnikli do obydľia poškodenej nebohej T. A. tým spôsobom, že preskočili oplotenie rodinného domu a po vniknutí na pozemok vylomili vchodové dvere garáže, z ktorej odcudzili voľne stočené elektrické káble čiernej farby - 2 ks o celkovej dĺžke 50 - 60 m a 1 ks nezistenej dĺžky, následne vylomili petlicový zámok na vchodových dverách šopy, z ktorej odcudzili 1 ks elektrického kábla o dĺžke 15 - 20 m tak, že ho odstrihli z kosačky a následne sa rozhodli násilným spôsobom vniknúť aj do rodinného domu a to tým spôsobom, že vykopli vchodové dvere a vošli dnu. Ako prvý vošiel obv. I., ktorý potom, čo v chodbe domu zbadal oproti sebe stojacu poškodenú neb. T. A., niekoľkokrát ju päťami silno udel do oblasti tváre, následkom čoho poškodená spadla na zem a zostala nehybne ležať na chrbte, obvinení sa zatiaľ letmo porozhliadli po dome, obv. ml. I. zo stolíka na chodbe, pri ktorom poškodená ležala, odcudzili mobilný telefón zn. MAXOM MM 460,

IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX spolu so SIM kartou Orange a vzápätí na to, ako videl, že poškodená dvíhnutím hlavy a podopretým predlaktím urobila pohyb naznačujúci, že by chcela vstať, podišiel k nej a opakovane ju päťami silno udieral do oblasti tváre, pričom v ďalšom obvinených vyrušilo zaregistrovanie po ceste popri dome prechádzajúceho služobného vozidla polície, v dôsledku čoho sa zľakli a z domu ušli. V dôsledku fyzického útoku obv. ml. I. poškodená utrpela mnohopočetné podliatiny a odreniny v oblasti tváre, okuliarovité podliatiny v oblasti oboch očí, miernu deformáciu tváre so zlomeninami tvárových kostí, vpadnutie ľavej očnice do lebečnej dutiny, otvorené zlomeninu prednej plochy nosa, tržnú ranu pri vnútornom kútiku pravého oka, podliatinu s dvomi povrchovými tržnými ranami na záhlaví, trhlinu uzdičky hornej pery, tržno - pomliaždené rany na sliznici pier, podliatiny a odreniny na zadnej ploche horných končatín, podliatiny strednej tretine chrbta vpravo, v driekovej oblasti vpravo, na ľavom predlaktí a nohe, početné krvné výrony v mäkkých lebečných pokrývkach, zakrvácanie pod tvrdú a mäkkú blanu a do komôr mozgu, drobné pomliaždenie a opuch mozgu, vdýchnutie krvi do dýchacích ciest a do pľúc, prítomnosťou krvi v pažeráku a v žalúdku, prehltnutie odlomenej časti snímateľnej zubnej protézy, zlomeninu v oblasti prednej jamy lebečnej spodiny obojstranne, viaceré zlomeniny kosti tváre obojstranne na následky ktorých zranená poškodená T. A. krátko po úteku obvinených v dôsledku úrazovo krvácavého šoku zomrela, pričom jej telo bolo nájdené dňa 13.01.2014 v čase okolo 9:30 hod. Odcudzením káblov a mobilného telefónu obvinení spôsobili poškodenej neb. T. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V. X. F., O. XX škodu v celkovej sume 321,28-eur.

Mladistvému E. I. súd uložil podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 117 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Mladistvému K. L. súd uložil podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 1, § 117 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky, pričom podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 116 ods. 1, § 119 ods. 1 Tr. zák. mu súd výkon uloženého trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky s probačným dohľadom. Podľa § 116 ods. 1, § 51 ods. 4 písm. a/, písm. j/ Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výcvikovému programu a zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd oboch obvinených zaviazal spoločne a nerozdielne k náhrade škody poškodenej P. A. vo výške 1.741,28-eur.

Voči predmetnému rozsudku podal obvinený ml. E. I. odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave dňa 10. mája 2017, sp. zn. 2To/132/2016, v spojení s opravným uznesením zo dňa 20.12.2017, sp. zn. 20. decembra 2017 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu u obvineného E. I. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obvinenému E. I. podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 387 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. a § 117 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. sa pre výkon uloženého trestu odňatia slobody súd obvineného zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/107/2014, zo dňa 25.03.2015 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obhajcu obvineného mladistvého E. I. - JUDr. Petra Schmidla zamietol. Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie P. I. a M. I. zamietol.

Obvinený podal dňa 16. augusta 2017 dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu podľa § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukázal na nesprávny spôsob akým súd prvého stupňa viedol znalecké dokazovanie v rozpore s príslušnými zákonnými ustanoveniami. V tomto smere zdôraznil konkrétne skúmanie a vyhodnocovanie zaistených stôp na mieste činu. Namietal, že k podstatným a kľúčovým otázkam ohľadne trasologických a biologických

stôp (napr. ako a prečo vznikli, v ktorom čase), sa nevyjadril žiadny zo znalcov, ktorí tvrdili, že nie sú kompetentní na príslušné otázky zodpovedať. Obhajoba navrhla pribrať ďalších znalcov do konania, ktorí by dokázali urobiť závery k jednotlivým druhom stôp, avšak súd takémuto návrhu nevyhovel. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že priebeh druhej časti skutkového deja bol posudzovaný ako obzvlášť závažný zločin vraždy, pričom obhajca obvineného už od začiatku namietal túto právnu kvalifikáciu, nakoľko sa trestného činu vraždy možno dopustiť iba úmyselnou formou. Z vykonaného dokazovania je dostatočne zrejmé, že obaja odsúdení na pozemok poškodenej a neskôr do jej domu vnikli s úmyslom získať materiálny prospech. Potom, čo sa im zdal byť pri odcudzení vecí z garáže efekt ich trestnej činnosti nízky, rozhodli sa vniknúť aj do domu poškodenej. Z výpovede obvineného L. vyplýva, že vedel, že v dome žije babka jeho kamaráta, ktorá je vyššieho veku. Obvinený I. zaútočil na poškodenú spôsobom, ktorý sám doznať, pričom jednoznačne prekonal odpor poškodenej. Obvinený L. nijakým spôsobom konanie obvineného I. neeliminoval a nebránil mu v tom ani len verbálne. Týmto konkludentným konaním naplnil v zmysle zákona podmienky pre právne posúdenie ich spoločného konania ako trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva. Po prvom útoku na poškodenú sa obaja začali pohybovať po dome v úmysle dokončiť pôvodne zamýšľaný trestný čin majetkového charakteru. Zásadnou právnou otázkou ostáva v tomto prípade konanie obvineného I., kedy po druhý krát zaútočil na poškodenú. Aj v tomto prípade smeroval výlučne k prekonaniu jej odporu a v žiadnom prípade nesmeroval proti jej životu. Obvinení nemali v žiadnom prípade úmysel pripraviť poškodenú o život, ich útok smeroval len k jej „umlčaniu“. Tak ako už spomenul vyššie, pri trestnom čine vraždy musí byť preukázaný úmysel páchatela iného usmrtiť, čo musí byť spoľahlivo dokázané a preukázané. Tvrdenie obvineného L., že obvinený I. pokračoval v zasádzaní úderov, do oblasti tváre poškodenej dovtedy, kým táto neprestala vydávať chrčavé zvuky, je preto potrebné považovať za účelové v snahe vyvinúť sa zo závažného trestného činu lúpeže a udržať si tak šancu na podmienený trest, k čomu aj došlo.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava podaním zo dňa 18. septembra 2017, v ktorom uviedol, že s tvrdením o nesprávnom vyhodnotení dôkazov sa za existujúcej dôkaznej situácie nemožno stotožniť. Vo vzťahu k priebehu celého skutku boli vykonané všetky potrebné úkony. Skutočnosť, že okresný súd nevyhovel návrhu obhajoby vo vzťahu k doplneniu znaleckého posudku je v kompetencii tohto súdu, ktorý to nepovažoval za potrebné vzhľadom na rozsah už vykonaného dokazovania, ktorým sa podarilo ustáliť priebeh trestného činu. Posudzovanie potreby vykonania toho-ktorého dôkazu je vo výlučnej kompetencii prvostupňového súdu a následne na podklade odvolania aj druhostupňového súdu. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku a „pričítaní“ obzvlášť závažného zločinu vraždy len obvinenému I., poukázala na skutočnosť, že to bol práve obvinený I., ktorý sa spočiatku o zapojení obvineného L. do fyzického ataku na poškodenú sa vo svojej výpovedi ani nezmieňoval, pričom označil len seba ako útočníka na telo nebohej poškodenej. Až následne, nevedno z akého dôvodu, vo svojich výpovediach, avšak aj tu do istej miery odlišným spôsobom, uviedol, že to bol aj obvinený L., ktorý sa podieľal na fyzickom napádaní nebohej poškodenej. Už v priebehu prípravného konania bolo vysvetlené, prečo bola obžaloba pre obzvlášť závažný zločin vraždy podaná len na obv. I., nakoľko zo záverov znaleckého posudku vypracovaného v súvislosti s pitvou tela nebohej poškodenej vyplynulo, že na jej tele neboli okrem závažných poranení hlavy zistené žiadne život ohrozujúce zranenia, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s jej smrťou. Uvedené znamená, že prípadné kopnutie do inej časti tela poškodenej, ku ktorému malo dôjsť zo strany obvineného L., nebolo konaním, ktoré by nebohú ohrozovalo na živote, ani zakladalo príčinnú súvislosť s jej smrťou.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. mája 2017, sp. zn. 2To/132/2016, ako odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie obvineného zamietnuté v zmysle § 319 Tr. poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v

zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa tiež obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania uvedená v prvej vete § 372 ods. 1 Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko nebol naplnený ani jeden z dovolacích dôvodov, ktoré uviedol obvinený.

V zmysle § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď sa vydané rozhodnutie opiera o dôkazy, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom. Nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 57/2015).

Už zo samotného znenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. vyplýva, že dôvodom na podanie dovolania podľa tohto ustanovenia musí byť skutočnosť, že rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. V posudzovanom prípade však obvinený namietal spôsob hodnotenia dôkazov prvostupňovým ako aj odvolacím súdom a tiež namietal nevykonanie ním a jeho obhajcom navrhovaných dôkazov, čo (ako už bolo uvedené vyššie) nemožno úspešne uplatňovať v rámci tohto dovolacieho dôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. naplnený nebol.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Tento dôvod dovolania slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietiť, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

V súvislosti s týmito dovolacími námietkami (konanie obvineného I. smerovalo výlučne k prekonaniu odporu poškodenej, nie proti jej životu a v konaní nebol preukázaný úmysle obvineného poškodenú zavraždiť) je potrebné uviesť, že obvinený zachádza ich obsahom do skutkových zistení a najvyšší súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, sp. zn. Tpj 39/2010, prijaté 14. júna 2010, uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov pod č. 3/2011, v zmysle ktorého „dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť“. Z uvedeného je zrejmé, že prieskum obvineným uplatnených dovolacích námietok je pri dovolaní podanom obvineným vylúčené. Rovnako tak je to aj s námietkami obvineného týkajúcimi sa nedostatočného zistenia skutkového stavu - tieto stoja obsahovo tiež zjavne mimo tohto dovolacieho dôvodu, ktorý pripúšťa výhradne námietky právnej povahy a nie skutkového charakteru. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je skutkový prieskum dovolacím súdom vylúčený, vzhľadom na zákaz skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou).

Z obsahu podaného dovolania vyplýva, že obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 písm. i/ Tr. por. neuplatnil námietky právneho charakteru, ale iba námietky skutkové, ktorými zjavne vybočil z rámca tohto dovolacieho dôvodu. Obvinený spochybnil vykonané dokazovanie ako aj súdmi ustálený skutkový stav a z týchto dôvodov žiadal dovolací súd o zrušenie uvedených rozhodnutí. Ako však už bolo vyššie uvedené, z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., časť vety za bodkočiarkou je zrejmé, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Tr. por., preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.